

10È ANIVERSARI DE CANEMÀS

Discurs de Joan-Ramon Gordo en l'acte de celebració del desè aniversari de la revista Canemàs, que va tenir lloc a Ripollet el 22 de febrer.

Molts de vosaltres segurament us preguntareu el perquè de celebrar els deu anys de la revista *Canemàs* a Ripollet.

Diversos són els motius, el més significatiu dels quals és que a Ripollet, a la dècada dels anys setanta del segle passat, tingué lloc el naixement d'una iniciativa que, amb el nom d'ENLLAÇ, Promotora de Cultura Popular, va sotraguejar el món associatiu, artístic i cultural català.

El nom d'ENLLAÇ expressava la filosofia d'aquesta iniciativa singular, ja que es tractava de relacionar (enllaçar) els creadors i els artistes amb els dinamitzadors culturals que a cada poble, vila o ciutat, organitzaven amb més o menys èxit activitats culturals, és a dir, el que més endavant s'identificaria amb el concepte genèric d'associacionisme cultural.

ENLLAÇ no limitava la seva acció al vessant artístic, que també tractava, sinó que va treballar la formació i capaciació del moviment associatiu, organitzant de manera regular trobades d'autoformació i d'intercanvi d'experiències, així com tallers en els quals es treballaven elements festius, tals com el maquillatge, la dansa, el cant, les disfresses, el cartró animat, trobades de sotragada (que eren accions concentrades en l'espai i el temps)..., amb

l'objectiu de donar eines que permetessin un grau major d'autonomia dels col·lectius locals. Per tal de poder assolir aquests objectius, es construï en règim de camps de treball internacionals el Centre Permanent de Cultura Popular al municipi de Guardiola de Font-rubí, a la comarca de l'Alt Penedès, i que funcionà fins a les acaballes del segle passat.

Un aspecte no menys important de l'activitat d'ENLLAÇ se centrava en la reflexió i la formació, organitzant trobades específiques amb els dinamitzadors culturals d'arreu i editant la publicació trimestral *VIA FORA! Publicació per a la gent culturalment activa*, de la qual se'n varen fer seixanta-quatre números.

És precisament d'aquesta publicació que l'any 2011 l'ENS DE L'ASSOCIACIONISME CULTURAL CATALÀ assumeix la continuïtat, fet que representa, d'alguna manera, una segona etapa amb el nom de *Canemàs, revista de pensament associatiu*.

Nogensmenys un projecte editorial d'aquestes característiques *a priori* no era gens fàcil. Tanmateix, partiem d'una experiència prèvia (*VIA FORA!*) i d'un equip editorial sòlid (*TORNAVEU*), així com d'un suport econòmic important d'ENLLAÇ, suport que garantí l'edició dels primers números de la revista. En aquest context seria injust no esmentar la figura i el paper entusiasta que tingué l'Antoni Carné com a president de l'ENS.

Dèiem a l'editorial del número 1 de *Canemàs*: «La reflexió és necessària. Ens ajuda a destriar el gra de la palla. Només des de la consciència de les coses, de les activitats que duem a terme, ens adonarem que hi ha d'essen-

cial i què hi ha de superflu. I la reflexió és interessant en la mesura que suscita el debat, és a dir, més reflexió al capdavant.» L'aparició de *Canemàs* es produeix precisament per cobrir un espai que l'article periodístic i l'article de recerca en revistes especialitzades no cobreixen. És l'espai del debat, de l'assaig.

Ja per acabar, voldria compartir amb tots vosaltres algunes qüestions i reptes que l'associacionisme s'està plantejant, o que a parer meu caldria que es plantejés, qüestions que han estat presents de diferent manera i tractament ja des de l'inici de *Canemàs*, i que considero que han de continuar estant-hi.

- Definició del que s'entén per associacionisme. Voluntari *versus* professional. Activitats *versus* serveis.
- Identificació dels valors que s'han de mantenir i potenciar, implicant-hi tots els nivells de les entitats i generant un discurs teòric propi.
- Substitució de la lògica del mosaic per la del teixit.
- La festa com a element identificador: la seva gestió, preservació i evolució.

- La intervenció de les entitats en la gestió dels equipaments públics.
- La relació amb les administracions. Neutralització del seu intervencionisme. Tanmateix, necessitat d'establir ponts de col·laboració.
- Emergència de noves formes associatives.
- Els nouvinguts: la seva incorporació no es produeix de manera espontània.
- Gènere i relacions intergeneracionals.
- La incorporació del sentit mutable i dinàmic de la cultura.
- Les associacions, i per extensió l'associacionisme, com espai de construcció nacional i social.
- Impuls de polítiques de cohesió i participació encaminades a generar complicitats i afavorir els acords.

Vint-i-dues edicions, vuit d'elles monogràfiques, i més de dos-cents cinquanta articles sobre associacionisme cultural i patrimoni immaterial. Aquest és el balanç dels deu anys de trajectòria de *Canemàs*, revista de pensament associatiu.